

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Victor Boico,
Victor Burduh,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti și de reprezentantul părții vătămate „Lenard Agro”, Moraru Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2019, în privința inculpatului

Mitioglo Vladimir XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 15.10.2015 – 11.02.2019,
instanța de apel: 03.04.2019 – 21.10.2019,
instanța de recurs: 27.07.2020 – 27.10.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 11 februarie 2019, Mitioglo Vladimir a fost condamnat în baza art. 191 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, de la reținere, după rămânerea definitivă a sentinței.

2. Instanța de fond a constatat că în perioada anului 2011, inculpatul Mitioglo V., deținând funcția de administrator al întreprinderii SRL „Lenard Agro”, cu adresa juridică: ap. XX, XXXXXX XXX, XXXXXX, *având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, având scopul delapidării bunurilor încredințate în administrare, a încheiat din numele SRL „Lenard Agro”, contractul de creditare nr. CRI-938 din 18.11.2014, și a primit de la BC „Comerț Bank” SA mijloace financiare sub formă de credit în sumă totală de 2.797.460 lei.*

Pentru primirea creditului conform contractului de creditare nr. CRI-938 din 18.11.2014, ***au fost gajate bunurile*** imobile în suma totală de 3.170.450 lei, inclusiv, apartamentul cu nr. 53, cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXXXXX, ce aparține lui Moraru V. cu valoarea de gaj de 1.444.100 lei; bunurile imobile (încăperi nelocative) cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXXXXX ce aparțin lui Moraru V., cu valoarea de gaj 698.950 lei; apartament nr. 61 cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXXXXX ce aparțin lui Mutaf V. și Mutaf E., situate pe adresa XXXXXX, XXXXXX, evaluate de părți la suma de 827.400 lei și gaj înregistrat a bunurilor mobile unitățile pentru creșterea porcinelor, situate pe adresa XXXXXX, XXXXXX, evaluate de părți la suma de 200.000 lei.

Ulterior, ***prelungindu-și acțiunile sale infracționale***, Mitioglo V., în calitate de administrator al întreprinderii SRL „Lenard Agro”, prin scrisoarea nr. 08-06/11 din data de 21.06.2011, a solicitat permisiunea băncii înstrăinarea de către proprietarul Mutaf V. și Mutaf E. a bunului ipotecar cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXXXXX la prețul de 827.400 lei, în scopul utilizării pentru rambursarea soldului creditului obținut conform contractului de credit nr. CRI-938 din 18.11.2010. La 10 august 2011, banca a dat acord scris (cu nr. FI/02- 103/1 din 10.08.2011) la prețul de gaj nu mai puțin de 827.400 lei pentru apartamentul menționat, care aparținea cu drept de proprietate privată lui Mutaf E. și Mutaf V. și îndreptarea mijloacelor obținute spre rambursarea creditului.

La 05 septembrie 2011, în baza autorizației scrise a băncii, ***apartamentul nr. 61, ce aparținea soților Mutaf, a fost vândut la un preț de 808.000 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare, prețul fiind mai mic decât prețul de 827.400 lei***, stabilit în p. 4.3. al contractului de ipotecă din 06.12.2010, încheiat între BC „Comerț Bank” SA și Mutaf V., Mutaf E., același preț fiind indicat și în acordul scris al Băncii privind înstrăinarea apartamentului soților Mutaf nr. FI/02-103/1 din 10.08.2011.

Ulterior, ***contrar obligațiunilor asumate***, la 05 septembrie 2011, administratorul SRL „Lenard Agro”, Mitioglo V., fără obținerea unui acord preliminar de la bancă contrar prevederilor p. 3.1. p. p. i al Contractului de credit nr. CRI-938 din 18.11.2010, ***a trecut la evidența companiei înregistrarea de acordare în favoarea companiei a împrumutului personal în sumă de 827.400***, pe care în aceeași zi i-a transferat în numerar în baza ordinului de încasare a numeralului nr. 296029 din 05.09.2011, la BC „Comerț Bank” SA în contul rambursării parțiale a creditului.

De asemenea, la 05 septembrie 2011, în lipsa procesului-verbal al Adunării generale a fondatorilor privind acordul la încheierea contractului de împrumut cu Mitioglo V., ***contrar prevederilor art. 49 din Legea RM*** privind societățile cu răspundere limitată, ***a fost întocmit contractul de împrumut fără dobândă în sumă de 827.400 lei***, semnat de către Mitioglo V. în calitate de creditor și, totodată administratorul întreprinderii SRL „Lenard Agro”, Mitioglo V. în calitate de debitor, pe o perioadă de 36 luni, ***ce contravine planului de conturi contabile*** al activității economico-financiare a întreprinderii nr. 174 din 25.12.1997, ***operațiunea de introducere a sumei de 808.000 lei proveniți din vânzarea apartamentului ipotecat al familiei Mutaf, trebuia să fie reflectată în evidența contabilă a SRL „Lenard Agro”, ca micșorarea datoriei față de BC „Comerț Bank” SA și formarea datoriei***

față de Mutaf, în sumă de 808.000 lei, suma obținută în urma vânzării apartamentului.

Ulterior, în baza contractului de împrumut din 05.09.2011, Mitioglo V. a ridicat din contul companiei SRL „Lenard Agro”, suma de 865.729 în calitate de rambursare a împrumutului, prin ce a adus întreprinderii un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Instanța a reținut că, deși inculpatul nu a recunoscut vina, vinovăția acestuia în săvârșirea faptei de delapidare a averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, *încredințate în baza unui titlu*, care a produs daune în proporții deosebit de mari, s-a confirmat pe deplin prin probele administrate.

Astfel, *obiectul material al infracțiunii îl constituie mijloacele bănești, provenite din vânzarea bunului ipotecat care a fost înstrăinat și pe care, în virtutea funcției de administrator al SRL „Lenard Agro”, inculpatul la 05 septembrie 2011, i-a trecut la evidența companiei, ca împrumut personal.*

În baza probelor administrate, instanța a încadrat acțiunile inculpatului pe art. 191 alin. (5) Codul penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, *încredințate în baza unui titlu*, care a produs daune în proporții deosebit de mari.

Totodată, instanța a statuat că, sunt neîntemeiate argumentele acuzării invocate la solicitarea admiterii integrale a acțiunii civile, fiind stabilit că reprezentantul părții vătămate SRL „Lenard Agro” nu a înaintat acțiune civilă în cadrul procesului penal, în sensul prevederilor art. 219, 221 Cod de procedură penală.

3. Avocatul Gheorghe Ionaș a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că în acțiunile lui nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Apelantul a invocat că învinuirea formulată inculpatului nu și-a găsit confirmare, iar acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) Cod penal, starea de fapt constatată de instanța de fond fiind bazată pe aprecierea eronată a probelor administrate.

Potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Însă, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, nu a cercetat probele acuzării sub toate aspectele, nu le-a verificat minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, nu a apreciat fiecare probă separat și nu s-a expus asupra respingerii argumentelor apărării și admiterii celor ale acuzării.

Ori, instanța de fond a adoptat o sentință eronată, reieșind din concluzii generale, fără a examina în ansamblu probele administrate.

4. Potrivit Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2019, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Mitioglo Vladimir a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, *pe motiv că nu sunt întrunite elementele infracțiunii.*

Instanța de apel a statuat că inculpatul urmează să fie achitat **din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii**, or, **acuzarea nu a prezentat** instanței judecătorești **nicio probă** pertinentă, concludentă și verosimilă **ce ar demonstra delapidarea averii străine** de către acesta, iar apărarea a demonstrat prin probe contrariul situației expuse de acuzare, și anume **lipsa circumstanțelor că inculpatul ar fi delapidat mijloacele financiare** ale SRL „Lenard Agro”.

În rezultatul probelor prezentate: „Colegiul penal constată următoarele circumstanțe de fapt (**fapta comisă**): Mitioglo V., deținând funcția de administrator al întreprinderii SRL „Lenard Agro”, adresa juridică: XXXXXX XXX, ap. XX, XXXXX, în perioada anului 2011, a încheiat din numele SRL „Lenard Agro”, contractul de creditare nr. CRI-938 din 18.11.2014, și a primit de la BC „Comerțbank” SA mijloace financiare sub formă de credit. Pentru primirea creditului conform contractului de creditare nr. CRI-938 din 18.11.2014 susmenționat, au fost gajate bunurile imobile în suma totală de 3.170.450 lei, inclusiv apartamentul nr. 53, cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXXXX, ce aparține lui Moraru V. cu valoarea de gaj de 1.444.100 lei; bunurile imobile (încăperi nelocative) cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXXXX ce aparțin lui Moraru V., cu valoarea de gaj 698.950 lei; apartamentul nr. 61 cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXXXX ce aparțin lui Mutaf V. și Mutaf E., situate pe adresa: XXXXXX, XXXXXX, evaluate de părți la suma de 827.400 lei și gaj înregistrat a bunurilor mobile - unitățile pentru creșterea porcinelor, situate pe adresa XXXXXX, XXXXXX, evaluate de părți la suma de 200.000 lei.

Ulterior, Mitioglo V., în calitate de administrator al întreprinderii SRL „Lenard Agro”, prin scrisoarea nr. 08-06/11 din data de 21.06.2011, a solicitat permisiunea băncii înstrăinarea de către proprietarul Mutaf V. și Mutaf E. a bunului ipotecar cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXXXX la prețul de 827.400 lei, în scopul utilizării pentru rambursarea soldului creditului obținut conform contractului de credit nr. CRI-938 din 18.11.2010. La 10 august 2011, banca a dat acord scris (cu nr. FI/02-103/1 din 10.08.2011) la prețul de gaj nu mai puțin de 827.400 lei pentru apartamentul menționat, care aparținea cu drept de proprietate privată lui Mutaf E. și Mutaf V. și îndreptarea mijloacelor obținute spre rambursarea creditului. La 05 septembrie 2011, în baza autorizației scrise a băncii, apartamentul nr. 61, aparținând soților Mutaf, a fost vândut la prețul de 808.000 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare, prețul fiind mai mic decât prețul de 827.400 lei, stabilit în p. 4.3. al contractului de ipotecă din 06.12.2010, încheiat între BC „Comerțbank” SA și Mutaf V., Mutaf E., același preț fiind indicat și în acordul scris al Băncii privind înstrăinarea apartamentului soților Mutaf nr. FI/02-103/1 din 10.08.2011.

Ulterior, administratorul SRL „Lenard Agro”, Vladimir M. a trecut la evidența companiei înregistrarea de acordare în favoarea companiei a împrumutului personal în sumă de 827.400 lei, pe care în aceeași zi i-a transferat în numerar în baza ordinului de încasare a numeralului nr. 296029 din 05.09.2011, la BC „Comerțbank” SA în contul rambursării parțiale a creditului.

De asemenea, la 05 septembrie 2011, a fost întocmit contractul de împrumut fără dobândă în sumă de 827.400 lei, semnat de către Mitioglo V., în calitate de creditor și totodată administratorul întreprinderii SRL „Lenard Agro”, Mitioglo V.,

în calitate de debitor, pe o perioadă de 36 luni. Ulterior, în baza contractului de împrumut din 05.09.2011 Mitioglo V. a ridicat din contul companiei SRL „Lenard Agro” suma de 865.729 în calitate de rambursare a împrumutului”.

Instanța de apel a reținut că, potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-22/2017 din 17.01.2018, la 05 septembrie 2011, între Mitioglo V., în calitate de împrumutător și SRL „Lenard Agro”, în calitate de împrumutat, reprezentată de administratorul Mitioglo V., a fost încheiat contractul de împrumut, în temeiul căruia împrumutătorul a dat cu împrumut suma de 827.400 lei, pe un termen de 36 luni. În aceeași zi, SA „Comerț Bank” a primit de la Mitioglo V., ca persoană fizică, suma de 827.400 lei pentru stingerea parțială a creditului, fapt confirmat prin ordinul de încasare a surselor bănești în numerar nr. 296029 din 05.09.2011. Asemenea constatarea efectuată printr-un act judecătoresc irevocabil indică că, **la momentul indicat în rechizitoriu, inculpatul avea un drept de creanță.** Ori, inculpatul a dat cu împrumut societății comerciale suma de 827.400 lei și, ulterior, a luat suma de bani cu titlu de rambursare a împrumutului. Astfel, în cazul sumei respective nu există gratuitate și, prin urmare, nici delapidare.

În acest context, **acest contract exista la momentul luării sumei respective, faptul declarării nulității ulterioare nu schimbă analiza juridico-penală a faptei.**

Astfel, în esență, **delimitarea samavolniciei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte** de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

Prin urmare, se atestă că **nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii** prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, or, **nu a fost confirmată acțiunea de delapidarea averii străine**, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, **încredințate în baza unui titlu**, care a produs daune în proporții deosebit de mari, **nefiind demonstrată existența infracțiunii.**

Conform normelor Codului de procedură penală și jurisprudenței CtEDO care prevede că dacă din probele administrate în cauză **nu rezultă** cu certitudine **că inculpatul a săvârșit fapta** pentru care a fost dedus judecății, în favoarea acestuia operează principiul de drept „in dubio pro reo”, ce se regăsește în art. 6§2 din CEDO și reflectă prezumția de nevinovăție

Ori, vinovăția persoanei **în săvârșirea faptei** se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

Totodată, sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, **vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii** a fost confirmată prin ansamblu de probe exacte.

Însă, **suma de 38.329 lei (diferența dintre suma de 865.729 lei și suma de 827.400 lei) putea constitui sumă de restituire a împrumutului**, iar probele prezentate demonstrează că inculpatul a acordat multiple împrumuturi SRL „Lenard Agro” și permit a concluziona că exista o asemenea posibilitate cu înalt grad de probabilitate. Ori, acest dubiu, care este unul rezonabil, urmează a fi interpretat în favoarea inculpatului.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că decizia instanței de apel este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor administrate și contravine prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, potrivit căruia fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a admis o eroare gravă, în decizie nefiind indicat niciun motiv plauzibil care ar combate sau ar indica că în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) Cod penal, nefiind combătute motivele care au stat la baza emiterii sentinței de condamnare.

Din probele administrate nu rezultă careva dubii în probarea învinuirii, iar motivarea instanței de apel reprezintă doar versiuni din oficiu, înaintate în favoarea inculpatului, care nu au niciun suport probatoriu.

Ori, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită pe deplin prin probele administrate.

În același timp, instanța de fond corect a constatat că obiectul material al infracțiunii îl constituie mijloacele bănești provenite din vânzarea bunului ipotecat care a fost înstrăinat și pe care, în virtutea funcției de administrator al SRL „Lenard Agro”, inculpatul la 05.09.2011 i-a trecut la evidența companiei, ca împrumut personal.

Deci, instanța de fond corect a constatat că acțiunile inculpatului întrunesc latura obiectivă a infracțiunii prevăzută la art. 191 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel urma să pună la baza condamnării probele cercetate, care au fost administrate procedural legal și nu pot fi apreciate altfel decât veridice.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar.

5.1. A declarat recurs ordinar și reprezentantul părții vătămate SRL „Lenard Agro”, Moraru Vitalie, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că parcursul urmăririi penale, dar și în cadrul cercetării judecătorești s-au acumulat mai multe probe decât cele indicate în rechizitoriu, iar învinuirea se bazează pe coroborarea dintre declarațiile depuse de părți și probele materiale, rezultate din expertize și concluziile experților, ce demonstrează că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de apel nu a dat nicio apreciere probelor în parte și nici în ansamblu, nu a recunoscut și nu a declarat vreo probă a acuzării ca fiind nulă sau inadmisibilă, ce conferă probelor administrate valoarea probatorie necesară pentru a fi pusă la baza adoptării unei sentințe.

Mai mult, instanța de apel nu a indicat motivul respingerii probelor acuzării după cum prescrie art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, or, aceste probe demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, indicând direct că anume el a săvârșit infracțiunea și nu există niciun dubiu ce urmează a fi interpretat în favoarea lipsei în acțiunile acestuia a infracțiunii.

Totodată, în sensul probării vinovăției inculpatului sunt relevante concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 1958 din 21.11.2014.

Pe lângă aceasta, instanța de apel, în decizia adoptată, se referă la samavolnicie, deci, în corespundere cu art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, introduce în sentința de achitare formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Obiectul material al infracțiunii îl constituie mijloacele bănești provenite din vânzarea bunului ipotecat care a fost înstrăinat și pe care, în virtutea funcției de administrator al SRL „Lenard Agro”, inculpatul la 05.09.2011, i-a trecut la evidența companiei, ca împrumut personal.

Ori, infracțiunea prevăzută la art. 191 Cod penal este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune ilegal de bunurile altuia la propria sa dorință.

Astfel, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de delapidare a averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în baza unui titlu, care a produs daune în proporții deosebit de mari s-a confirmat pe deplin.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit cu art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. În corespundere cu art. 66 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul la apărare și dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. Potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Conform art. 10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei

legi. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Conform art. 385 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în ordonanța *de modificare a acuzării în ședința de judecată* din 27.09.2018.

Ori, din fapta criminală descrisă în descriptiv ca fiind dovedită, că inculpatul: **„având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, având scopul delapidării bunurilor încredințate în administrare, a încheiat din numele SRL „Lenard Agro”, contractul de creditare nr. CRI-938 din 18.11.2014, și a primit de la BC „Comerț Bank” SA mijloace financiare sub formă de credit în sumă totală de 2.797.460 lei.... Pentru primirea creditului conform contractului de creditare nr. CRI-938 din 18.11.2014, au fost gajate bunurile imobile ce aparține lui Moraru V., Mutaf V. și Mutaf E..., ulterior, prelungindu-și acțiunile sale infracționale, Mitioglo V., în calitate de administrator al întreprinderii SRL „Lenard Agro”, prin scrisoarea nr. 08-06/11 din data de 21.06.2011, a solicitat permisiunea băncii înstrăinarea de către proprietarul Mutaf V. și Mutaf E. a bunului ipotecar..., apartamentul nr. 61, ce aparținea soților Mutaf, a fost vândut la un preț de 808.000 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare, prețul fiind mai mic decât prețul de 827.400 lei, stabilit în p. 4.3. al contractului de ipotecă., ulterior, contrar obligațiilor asumate, la 05 septembrie 2011, administratorul SRL „Lenard Agro”, Mitioglo V., fără obținerea unui acord preliminar de la bancă contrar prevederilor p. 3.1. p. p. i al Contractului de credit nr. CRI-938 din 18.11.2010, a trecut la evidenta companiei înregistrarea de acordare în favoarea companiei a împrumutului personal în sumă de 827.400..., de asemenea, în lipsa procesului-verbal al Adunării generale a fondatorilor privind acordul la încheierea contractului de împrumut cu Mitioglo V., contrar prevederilor art. 49 din Legea**

RM privind societățile cu răspundere limitată, a fost întocmit contractul de împrumut fără dobândă în sumă de 827.400 lei, semnat de către Mitioglo V. în calitate de creditor și, totodată administratorul întreprinderii SRL „Lenard Agro”, Mitioglo V. în calitate de debitor, pe o perioadă de 36 luni, ce contravine planului de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderii nr. 174 din 25.12.1997, operațiunea de introducere a sumei de 808.000 lei proveniți din vânzarea apartamentului ipotecat al familiei Mutaf, trebuia să fie reflectată în evidența contabilă a SRL „Lenard Agro”, ca micșorarea datoriei față de BC „Comerț Bank” SA și formarea datoriei față de Mutaf, în sumă de 808.000 lei, suma obținută în urma vânzării apartamentului..., ulterior, în baza contractului de împrumut din 05.09.2011, Mitioglo V. a ridicat din contul companiei SRL „Lenard Agro”, suma de 865.729 în calitate de rambursare a împrumutului, prin ce a adus întreprinderii un prejudiciu în proporții deosebit de mari..., astfel, obiectul material al infracțiunii îl constituie mijloacele bănești, provenite din vânzarea bunului ipotecat care a fost înstrăinat și pe care, în virtutea funcției de administrator al SRL „Lenard Agro”, inculpatul la 05 septembrie 2011, i-a trecut la evidența companiei, ca împrumut personal...” nu este clar pentru care acțiuni concrete a fost condamnat inculpatul și cine sunt părțile vătămate – SRL „Lenard Agro”, BC „Comerț Bank” SA, Moraru V., Mutaf V. sau Mutaf E.;

b) încadrând acțiunile inculpatului pe art. 191 alin. (5) Codul penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, **încredințate în baza unui titlu**, care a produs daune în proporții deosebit de mari, instanța nu și-a argumentat soluția în coroborare cu prevederile art. 8 și 10 Cod penal, ori, asemenea elemente calificative nu existau în dispoziția art. 190 Cod penal la data când ar fi fost comisă infracțiunea, acestea fiind în vigoare din 17.08.2018.

Mai mult, instanța nu a descris, sub nicio formă, esența învinuirii - **încredințate în baza unui titlu**.

Totodată, a omis că calificativul „**încredințate în baza unui titlu**” este unul incomplet, deci absolut neclar, deoarece reprezintă doar o parte din cel prevăzut în dispoziția normei vizate, lipsind restul: **...și cu un anumit scop**.

c) nu a apreciat fiecare probă administrată pe caz separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în învinuire, nu a indicat motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, inclusiv hotărârile date în procedura civilă, în care figurează și părțile vizate în actul de învinuire;

d) concluzia divergentă că: „instanța nu reține argumentele acuzatorului de stat privind dispunerea admiterii integrale a acțiunii civile. Or, reprezentantul părții vătămate SRL „Lenard Agro” nu a înaintat acțiune civilă în cadrul procesului penal, în sensul prevederilor art. 219, 221 Cod de procedură penală”, contravine faptei constatate și prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, că la adoptarea sentinței, că instanța de judecată soluționează dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă.

Pe lângă aceasta, în dispozitiv lipsește cu desăvârșire soluția în latura civilă.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În conformitate cu art. 394 alin. (1) pct. 1), alin. (3) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii. Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, întemeiat casând sentința și rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) a constatat în descriptiv mai multe motive de achitare, care se contrazic reciproc și generează diferite consecințe juridice, cum ar fi că: *„urmează să fie achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, or, acuzarea nu a prezentat instanței judecătorești nicio probă pertinentă, concludentă și verosimilă ce ar demonstra delapidarea averii străine de către acesta, iar apărarea a demonstrat prin probe contrariul situației expuse de acuzare, și anume lipsa circumstanțelor că inculpatul ar fi delapidat mijloacele financiare ale SRL „Lenard Agro” ..., se atestă că nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, or, nu a fost confirmată acțiunea de delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în baza unui titlu, care a produs daune în proporții deosebit de mari, nefiind demonstrată existența infracțiunii..., dacă din*

probele administrate în cauză **nu rezultă** cu certitudine că **inculpatul a săvârșit fapta** pentru care a fost dedus judecății., vinovăția persoanei **în săvârșirea faptei** se consideră dovedită numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, **vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii** a fost confirmată prin ansamblu de probe exacte”.

Totodată, în dispozitiv a dispus divergent că inculpatul este achitat pe motiv că: „**nu sunt întrunite elementele infracțiunii**”;

b) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în ordonanța de modificare a acuzării în ședința de judecată din 27.09.2018.

Mai mult, concluziile neclare și divergente că: „în esență, **delimitarea samavolniciei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele**”, sunt fondate pe aspecte de drept neimputate inculpatului prin actul de învinuire;

c) în descriptiv, ca în cazul sentinței de condamnare, a indicat că: „În rezultatul probelor prezentate, Colegiul penal constată următoarele circumstanțe de fapt (**fapta comisă**): Mitioglo V., deținând funcția de administrator al întreprinderii SRL „Lenard Agro”, adresa juridică: XXXXXX XXX, ap. xx, XXXXXX în perioada anului 2011, a încheiat din numele SRL „Lenard Agro”, contractul de creditare nr. CRI-938 din 18.11.2014, și a primit de la BC „Comerțbank” SA mijloace financiare sub formă de credit. Pentru primirea creditului conform contractului de creditare nr. CRI-938 din 18.11.2014 sus-menționat, au fost gajate bunurile imobile în suma totală de 3.170.450 lei, inclusiv apartamentul nr. 53, cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXX, ce aparține lui Moraru V. cu valoarea de gaj de 1.444.100 lei; bunurile imobile (încăperi nelocative) cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXX ce aparțin lui Moraru V., cu valoarea de gaj 698.950 lei; apartamentul nr. 61 cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXX ce aparțin lui Mutaf V. și Mutaf E., situate pe adresa: XXXXXX, XXXXXX, evaluate de părți la suma de 827.400 lei și gaj înregistrat a bunurilor mobile - unitățile pentru creșterea porcinelor, situate pe adresa XXXXXX, XXXXXX, evaluate de părți la suma de 200.000 lei.

Ulterior, Mitioglo V., în calitate de administrator al întreprinderii SRL „Lenard Agro”, prin scrisoarea nr. 08-06/11 din data de 21.06.2011, a solicitat permisiunea băncii înstrăinarea de către proprietarul Mutaf V. și Mutaf E. a bunului ipotecar cu nr. cadastral XXXXXXXXXXXXX la prețul de 827.400 lei, în scopul utilizării pentru rambursarea soldului creditului obținut conform contractului de credit nr. CRI-938 din 18.11.2010. La 10 august 2011, banca a dat acord scris (cu nr. FI/02-103/1 din 10.08.2011) la prețul de gaj nu mai puțin de 827.400 lei pentru apartamentul menționat, care aparținea cu drept de proprietate privată lui Mutaf E. și Mutaf V. și îndreptarea mijloacelor obținute spre rambursarea creditului. La 05 septembrie 2011, în baza autorizației scrise a băncii, apartamentul nr. 61, aparținând soților Mutaf, a fost vândut la prețul de 808.000 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare, prețul fiind mai mic decât prețul de 827.400 lei, stabilit în p. 4.3. al contractului de ipotecă din 06.12.2010, încheiat între BC „Comerțbank” SA și Mutaf V., Mutaf E., același preț fiind indicat și în acordul scris

al Băncii privind înstrăinarea apartamentului soților Mutaf nr. FI/02-103/1 din 10.08.2011.

Ulterior, administratorul SRL „Lenard Agro”, Vladimir M. a trecut la evidența companiei înregistrarea de acordare în favoarea companiei a împrumutului personal în sumă de 827.400 lei, pe care în aceeași zi i-a transferat în numerar în baza ordinului de încasare a numeralului nr. 296029 din 05.09.2011, la BC „Comerțbank” SA în contul rambursării parțiale a creditului.

De asemenea, la 05 septembrie 2011, a fost întocmit contractul de împrumut fără dobândă în sumă de 827.400 lei, semnat de către Mitioglo V., în calitate de creditor și totodată administratorul întreprinderii SRL „Lenard Agro”, Mitioglo V., în calitate de debitor, pe o perioadă de 36 luni. Ulterior, în baza contractului de împrumut din 05.09.2011 Mitioglo V. a ridicat din contul companiei SRL „Lenard Agro” suma de 865.729 în calitate de rambursare a împrumutului”.

Însă, în dispozitiv s-a contrazis dispunând achitarea inculpatului;

c) nu a apreciat fiecare probă administrată pe caz separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în învinuire, nu a indicat motivele pentru care a respins probele acuzării.

Totodată, concluziile neclare și divergente că: „potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-22/2017 din 17.01.2018, la 05 septembrie 2011, între Mitioglo V., în calitate de împrumutător și SRL „Lenard Agro”, în calitate de împrumutat, reprezentată de administratorul Mitioglo V., a fost încheiat contractul de împrumut, în temeiul căruia împrumutătorul a dat cu împrumut suma de 827.400 lei, pe un termen de 36 luni. În aceeași zi, SA „Comerț Bank” a primit de la Mitioglo V., ca persoană fizică, suma de 827.400 lei pentru stingerea parțială a creditului, fapt confirmat prin ordinul de încasare a surselor bănești în numerar nr. 296029 din 05.09.2011. Asemenea constatarea efectuată printr-un act judecătoresc irevocabil indică că, **la momentul indicat în rechizitoriu, inculpatul avea un drept de creanță**. Ori, inculpatul a dat cu împrumut societății comerciale suma de 827.400 lei și, ulterior, a luat suma de bani cu titlu de rambursare a împrumutului. Astfel, în cazul sumei respective nu există gratuitate și, prin urmare, nici delapidare. În acest context, **acest contract exista la momentul luării sumei respective, faptul declarării nulității ulterioare nu schimbă analiza juridico-penală a faptei**. Însă, suma de 38.329 lei (diferența dintre suma de 865.729 lei și suma de 827.400 lei) putea constitui sumă de restituire a împrumutului, iar probele prezentate demonstrează că inculpatul a acordat multiple împrumuturi SRL „Lenard Agro” și permit a concluziona că exista o asemenea posibilitate cu înalt grad de probabilitate. Ori, acest dubiu, care este unul rezonabil, urmează a fi interpretat în favoarea inculpatului”, nu corespunde exigențelor prevăzute în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti și de reprezentantul părții vătămate „Lenard Agro”, Moraru Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2019, în privința inculpatului Mitioglo Vladimir XXXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 20 noiembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico

Victor Burduh